KBvG
KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Secretariaat
Prinses Margriet-plantsoen 49
2595 BR Den Haag

Telefoon
+31 (0)70 890 35 30

E-mail
kbvg@kbvg.nl
Internet
www.kbvg.nl

Kamer van Koophandel
27356362
BTW nr.
8101.34.809

IBAN Nummers
NL46INGB0589131990
NL43ABNA0510721664

De Minister van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Den Haag, 31 juli 2015

Betreft: reactie wetsvoorstel ter uitvoering van de Verordening Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen
Kenmerk: OJ/JR/902-0731

Excellentie,

Bij brief van 9 juni 2015 zond u de KBvG ter consultatie het wetsvoorstel ter uitvoering van de Verordening Europees bevel tot conservatoir beslag (hierna: conceptuitvoeringswet). Wij stellen het op prijs dat u ons in staat stelt onze mening daarover te laten blijken.

De conceptuitvoeringswet is beperkt van omvang maar schept tezamen met de Verordening Europees bevel tot conservatoir beslag (hierna: de verordening) betekenisvolle nieuwe taken voor de gerechtsdeurwaarder. In deze reactie treft u ons artikelsgewijs commentaar. Waar wij dat nodig achten, hebben wij de memorie van toelichting bij ons commentaar betrokken.

Opmerkingen bij de artikelen

<u>Artikel 1</u>

1. Geen opmerkingen.

<u>Artikel 2</u>

2.1 Wat bij een derdenbeslag uit het gezichtspunt van de derde uitvoering is, valt grotendeels samen met wat uit het oogpunt van de gerechtsdeurwaarder afwikkeling van het beslag wordt genoemd. Het zou daarom goed zijn tenuitvoerlegging van het bevel tot conservatoir beslag en uitvoering van het bevel tot conservatoir beslag in artikel 2 van de conceptuitvoeringswet bijeen te houden. De materie is in de verordening in hoofdzaak geregeld in de artikelen 25 tot en met 29 en in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv) in de artikelen 718 tot en met 723, ofwel het Derde Boek, Vierde Titel, Vierde afdeling. Artikel 720 Rv verklaart verscheidene artikelen aangaande het executoriale derdenbeslag van overeenkomstige toepassing. Deze verwijzing is evenwel slechts partieel. De algemene van-overeenkomstige-toepassing-verklaring van de voorschriften aangaande het executoriale beslag van hetzelfde

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

type ligt immers in artikel 702 Rv, dat in de Eerste afdeling van de genoemde titel staat. De KBvG stelt daarom voor om artikel 2 te laten openen met de volgende bepaling:

> "Met in achtneming van de verordening vinden de tenuitvoerlegging en de uitvoering van het Europees bevel tot conservatoir beslag plaats overeenkomstig de Eerste en de Vierde afdeling van de Vierde titel van het Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering."

2.2 De gerechtsdeurwaarder is in artikel 2 van de conceptuitvoeringswet als bevoegde instantie in de zin van de verordening aangewezen. De Gerechtsdeurwaarderswet (hierna: Gdw) kent de openbaar ambtenaar wiens beroep hij regelt deze titel toe en beschermt die. De Gdw spreekt in artikel 2 lid 1 bij uitzondering van 'deurwaarders'. Dat kan moeilijk anders, omdat bij of krachtens de wet ook aan anderen dan gerechtsdeurwaarders, namelijk belastingdeurwaarders, taken op het gebied van het executie- en beslagrecht zijn toegekend. De voorgestelde tekst laat ruimte voor de uitleg dat ook een andere deurwaarder dan de gerechtsdeurwaarder hier de bevoegde instantie kan zijn. Nu de Gdw het begrip gerechtsdeurwaarder reeds ijkt, kan het betreffende lid van artikel 2 van de conceptuitvoeringswet kortweg luiden:

> "De bevoegde instantie, bedoeld in artikel 4, veertiende lid, van de verordening is de gerechtsdeurwaarder."

Indien deze suggestie wordt opgevolgd, moet niet alleen in dit lid maar in de gehele conceptuitvoeringswet met memorie van toelichting 'deurwaarder' vervangen worden door 'gerechtsdeurwaarder'.

2.3 Artikel 2 lid 2 van de conceptuitvoeringswet luidt: "Onverminderd de verordening, legt de deurwaarder het Europees bevel tot conservatoir beslag ten uitvoer, als bedoeld in artikel 23 van de verordening, overeenkomstig de Vierde afdeling van de Vierde titel van het Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering." De KBvG vindt de tekst van dit lid niet goed lopen. Daarom wordt voorgesteld om de tussenzin te schrappen, zeker als het eerste lid gaat luiden zoals onder 2.1 gesuggereerd.

2.4 Artikel 4 van de verordening bevat de begripsbepalingen. Het artikel definieert niet het in artikel 34 en enkele andere artikelen gebruikte begrip 'tenuitvoerleggingsinstantie'. De KBvG is van mening dat het de duidelijkheid ten goede komt, juist wat de rol van de gerechtsdeurwaarder betreft, indien er een begrippenapparaat wordt geschapen dat uitstijgt boven de enkele verordening. Zo werkt de Brussel I Bis Verordening in artikel 42 met het begrip 'de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit. Voor Nederland wordt hiermee op de gerechtsdeurwaarder gedoeld, voor verscheidende andere lidstaten op zijn collega's van vergelijkbare statuur. Deze autoriteit is onder meer op grond van artikel 40 van de Brussel I Bis Verordening – dus rechtstreeks uit het Europees recht – bevoegd tot het treffen van bewarende maatregelen. Bij het Europees bankbeslag draait alles om bewaring. In artikel 4 onder 14 van de verordening wordt echter gewerkt met het weinig helder gedefinieerde begrip 'bevoegde instantie', terwijl bij lezing van de in die definitie opgesomde artikelen blijkt dat het om gerechtsdeurwaarderstaken gaat. Om die reden had het in de ogen van de KBvG voor de hand gelegen indien de Europese wetgever in deze verordening had voortgebouwd op

KBvG
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

de Brussel I Bis Verordening en de daarin genoemde autoriteit met zoveel woorden de typische gerechtsdeurwaarderstaken had toebedeeld. Misschien dat in de conceptuitvoeringswet of anders in de memorie van toelichting alsnog een verbinding tussen de beide verordeningen kan worden gelegd.

Artikel 3

3.1 Artikel 3 van de conceptuitvoeringswet verklaart de voorzieningenrechter van de rechtbank bevoegd om een Europees beslagbevel als bedoeld in artikel 6 van de verordening uit te vaardigen. In de ogen van de KBvG kan artikel 3 slechts zien op artikel 6 lid 1 van de verordening, namelijk op het geval dat er nog geen rechterlijke beslissing, gerechtelijke schikking of authentieke akte is. De verordening kan worden uitgewerkt, niet overruled. Op zichzelf acht de KBvG het niet bezwaarlijk als de voorzieningenrechter ook bevoegd is in plaats van de 'gewone' rechter van de consument (vlg. art. 6 lid 2 van de verordening) en in plaats van het gerecht dat reeds een rechterlijke beslissing nam dan wel een gerechtelijke schikking goedkeurde of trof (vlg. art. 6 lid 3 van de verordening). Als u dat evenwel wilt, is het goed indien dit met zoveel woorden in de memorie van toelichting wordt aangegeven.

3.2 De memorie van toelichting trekt op p. 3 de gevallen waarin er een gerechtelijke schikking of een authentieke akte is samen met het geval waarin de schuldeiser een rechterlijke beslissing heeft verkregen. Is de voorzieningenrechter nu dankzij artikel 3 van de conceptuitvoeringswet ook de rechter, daartoe "aangewezen in de lidstaat waar die akte is opgesteld", zoals bedoeld in artikel 6 lid 4 van de verordening? Als dat zo is, mag dat ten minste in de memorie van toelichting worden vermeld.

Artikel 4

4.1 In artikel 4 lid 2 van de conceptuitvoeringswet spreekt van "(...) banken gevestigd in Nederland." Dit lijkt een engere formulering te zijn dan die in artikel 14 lid 5 sub d van de verordening, dat spreekt van "alle banken op zijn grondgebied (bedoeld wordt het grondgebied van de betreffende lidstaat, schrijver dezes)." Ter vermijding van discussie over de vraag of de statutaire vestiging in Nederland een voorwaarde is, kan volgens de KBvG beter gesproken worden van 'banken in Nederland'.

4.2 In artikel 4 lid 3 van de conceptuitvoeringswet is bepaald dat "een bank die (...) informatie heeft verstrekt, de schuldenaar niet in kennis stelt van het verzoek om rekeninginformatie totdat het bevel tot conservatoir beslag door de bank is uitgevoerd." Niet alleen de bank die informatie heeft verstrekt, moet in de ogen van de KBvG tegenover de schuldenaar voorlopig zwijgen over het verzoek, maar elke bank aan wie een verzoek om rekeninginformatie is gedaan. Het derde lid en de artikelsgewijze toelichting behoeven daarom enige aanpassing.

4.3 In de memorie van toelichting wordt op p. 15 aangegeven dat de gerechtsdeurwaarders en de banken zelf kunnen bepalen op welke wijze een verzoek om rekeninginformatie kan worden gedaan en beantwoord. In de conceptuitvoeringswet is hierover niets geregeld. Het heeft de voorkeur van de KBvG om hierover een convenant met de banken overeen te komen. Het is in onze ogen voorstelbaar dat het ministerie hierbij een faciliterende rol vervult.

Artikel 5

5.1 De artikelen 33 en 34 van de verordening betreffen de rechtsmiddelen die de schuldenaar ten dienste staan. Artikel 35 voorziet in rechtsmiddelen die beide partijen kunnen aanwenden. Tezamen met artikel 37, dat het hoger beroep ter zake regelt, staan deze artikelen in hoofdstuk 4 van de verordening. Dit hoofdstuk wijst niet de appelrechter aan. Toepassing van artikel 46 van de verordening, zoals op p. 16 van de memorie van toelichting uiteengezet, lijkt de KBvG daarom juist. De rechter die kennis neemt van het hoger beroep van in Nederland genomen beslissingen op grond van de artikelen 33, 34 en 35 wordt aangewezen bij de voorgestelde nationale wet. Dat hier het gerechtshof de appelrechter zal zijn, ligt voor de hand.

5.2 Minder juist lijkt de KBvG de samentrekking van de regeling van het zojuist bedoelde hoger beroep met de regeling van het appel ex artikel 21 van de verordening. Dit betreft het voor de schuldeiser openstaande hoger beroep van iedere beslissing waarbij zijn verzoek tot uitvaardiging van een bevel tot conservatoir beslag geheel of gedeeltelijk werd afgewezen. Evenals in het hierboven besproken geval ligt het voor de hand dat het gerechtshof in het Nederlandse recht als ter zake bevoegd wordt aangewezen. Het gaat de KBvG erom dat het in hoofdstuk 2 van de verordening geplaatste artikel 21 een regeling 'sui generis' geeft en daarom, anders dan in het eerste lid van artikel 5 van de conceptuitvoeringswet wordt gesteld, niet de grondslag biedt voor de aanwijzing van de nationale rechter die kennisneemt van het hoger beroep van beslissingen omtrent rechtsmiddelen uit hoofdstuk 4. Dat is ook niet nodig; de grondslag voor deze laatste aanwijzing ligt immers, zoals in de memorie van toelichting uiteengezet, in artikel 46 van de verordening. De tussenzin – "(...) op grond van artikel 21, tweede lid, van de verordening (...)" – kan daarom beter worden weggelaten.

5.3 De tekst van het voorgestelde tweede lid van artikel 5 geeft op zichzelf geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Voor zover hier een gerecht bevoegd moet worden verklaard, is het logisch dat de voorzieningenrechter wordt aangewezen.

5.4 Wel meent de KBvG dat de praktijk ermee is gediend indien artikel 5 nog enkele kwesties zou regelen. Allereerst: de intrekking of het einde van het bevel als sanctie op het niet tijdig instellen van de bodemprocedure, de materie van artikel 10 van de verordening. Dat artikel is het meest duidelijk voor het geval het bevel moet worden ingetrokken of eindigt in een andere lidstaat dan die van herkomst. Dit is de regeling van lid 2 derde alinea van het genoemde artikel 10. Het gerecht trekt het bevel in bij een formulier dat aan de bevoegde instantie, in Nederland de gerechtsdeurwaarder, wordt toegezonden. Deze instantie doet vervolgens wat nodig is om de intrekking of de beëindiging van de tenuitvoerlegging te effectueren, kortom: licht de bank in en zorg dat het beslag wordt opgeheven. Hier zal de praktijk zich wel mee redden.

Minder duidelijk is de regeling voor het geval het gerecht dat het bevel heeft uitgevaardigd zich in de lidstaat van tenuitvoerlegging bevindt. Dit is de regeling van lid 2 tweede alinea van artikel 10 van de verordening. Hier staat dat het bevel wordt ingetrokken of eindigt overeenkomstig het recht van de lidstaat. Het is daarom zaak dat de Uitvoeringswet bepaalt hoe dat recht voor Nederland luidt. In de memorie van toelichting wordt op p. 4 vermeld dat

het beslagbevel automatisch vervalt en dat partijen hiervan op de hoogte worden gebracht. De tekst van de verordening lijkt eerder te duiden op een actie dan op een automatisch gevolg. Ook al eindigt het bevel de jure, cruciaal blijft dat het iemands uitdrukkelijke taak is de bank op de hoogte te brengen. In de ogen van de KBvG kan dit het beste in de Uitvoeringswet worden geregeld met een bepaling, analoog aan die van de derde alinea van artikel 10 lid 2 van de verordening, zo dat het ook in dit geval de taak van de gerechtsdeurwaarder zal zijn de daadwerkelijke opheffing van het beslag te bewerkstelligen.

5.5 Twee andere kwesties waarvoor de KBvG graag aandacht vraagt, zijn:
1) het ter vrije beschikking van de schuldenaar stellen van 'over-preserved amounts' in simpele gevallen;
2) het wederom ter vrije beschikking van de schuldenaar stellen van het beslagene nadat hij de vordering tot verzekering van het verhaal waarvan het conservatoire beslag werd gelegd integraal heeft voldaan.
Het gaat hier om zaken die zonder nadere regeling praktische problemen zullen geven en bovendien – bij de huidige regeling ervan – niet stroken met het primaire rechtsgevoel. De KBvG zet de kwesties in de volgende twee alinea's uiteen. Aan het slot van elk daarvan wordt een suggestie voor een oplossing gedaan.

5.6 Artikel 27 lid 1 van de verordening regelt op het eerste gezicht formeel wat in de 29e considerans wordt overwogen. De aanhef van dit artikel luidt: "De schuldeiser heeft de plicht het nodige te doen opdat, na de uitvoering van het bevel tot conservatoir beslag, het gedeelte boven het in het bevel bepaalde bedrag ("het teveel waarop beslag is gelegd") wordt vrijgegeven:". Deze volzin zou een duidelijke regel geven, mits hij eindigde met een punt. Er staat evenwel een dubbele punt, ook in de Engelse editie van de verordening. Daarop volgen twee 'indiens', twee voorwaarden die de regel relativeren, namelijk beperken tot het geval dat het bevel meerdere rekeningen betreft ofwel is uitgevaardigd nadat er een of meer gelijkwaardige nationale bevelen betreffende dezelfde schuldenaar en dezelfde vordering zijn uitgevoerd. Per saldo niet in de verordening geregeld blijft zo, wat er moet gebeuren met de 'over-preserved amounts' als door het beslag een tegoed op een enkele rekening wordt getroffen en dat tegoed het in het bevel uitgedrukte bedrag te boven gaat. Dit is het eenvoudigste en waarschijnlijk meest voorkomende geval. Dat juist in dit geval de snelle vrijstelling van het teveel niet is geregeld en dus discutabel zal zijn, is zeer bezwaarlijk voor de schuldenaar. Het derde lid van artikel 27 van de verordening laat een lidstaat ruimte voor een nationale regeling op dit punt. Het lijkt raadzaam die ruimte te benutten. De oplossing die de KBvG bepleit, is een regeling, analoog aan die van het tweede lid van artikel 27 van de verordening, waardoor het ook in de aangeduide simpele gevallen tot de bevoegdheid en daarmee tot de taak van de gerechtsdeurwaarder zal behoren "de vrijgave van het teveel waarop het beslag is gelegd" te realiseren. De meest verordeningsgetrouwe oplossing is die waarbij in de conceptuitvoeringswet de gerechtsdeurwaarder niet alleen als bevoegde instantie maar ook als tenuitvoerleggingsinstantie wordt aangewezen, zodat hij zijn bevoegdheid tot vrijgave direct ontleent aan het derde lid van artikel 27 van de verordening.

5.7 Onder artikel 705 Rv zal een belanghebbende de rechterlijke opheffing van het beslag slechts vorderen bij het voortduren van een conflict tussen hem en andere belanghebbenden. Zijn alle belanghebbenden het er met elkaar over eens dat geen relevant conflict hen nog verdeeld

houdt, dan kan de opheffing van het beslag vormvrij worden gerealiseerd. Hier komt een aanmerkelijk verschil tussen het Rv en de verordening aan het licht. Binnen de verordening is artikel 20 dominant. Het voortduren van de geldigheid van het beslag is gekoppeld aan drie op zichzelf staande acties, waaronder de intrekking van het bevel en de beëindiging van de tenuitvoerlegging. Ook wanneer de vordering geheel is voldaan, trekt de rechter het Europees beslagbevel slechts in op verzoek van de schuldenaar (vlg. art. 33 lid 1 onder e van de vordering).

Eén niveau lager dan dat van de legitimerende titel zelf ligt de tenuitvoerlegging van het bevel. Is de vordering tot bescherming van het verhaal waarvan het bevel werd uitgevaardigd geheel voldaan, dan beëindigt de rechter of, als het nationale recht daarin voorziet, de tenuitvoerleggingsinstantie de tenuitvoerlegging van het bevel tot conservatoir beslag, maar wederom: alleen op verzoek van de schuldenaar (vlg. art. 34 lid 1 onder b geval iv j° artikel 33 lid 1 onder e van de verordening).

De wijze waarop in artikel 36 van de verordening het procesrecht is geregeld, brengt met zich mee dat het na algehele voldoening van de vordering waar het om ging gemakkelijk een maand kan duren voordat de bank ervan op de hoogte raakt dat het beslag niet langer geldt. Voortzetting van overheidsinterventie in weerwil van algehele voldoening van de vordering staat op gespannen voet met de plicht van de overheid het privédomein van de rechtsonderhorigen te respecteren. Wat rechtvaardigt het dat de schuldenaar moet procederen om te worden bevrijd van de blokkade van zijn bankrekening terwijl zijn (gewezen) schuldeiser het hem toekomende ontving en geen belang meer heeft bij welke rechtsvordering tegenover zijn gewezen schuldenaar dan ook? Naar Nederlands recht zijn de rechtsvordering en het recht tot bescherming waarvan zij dient op grond van artikel 3:304 van het Burgerlijk Wetboek onsplitsbaar. Het is zaak de door de verordening geboden speelruimte optimaal te benutten. In dit geval is die speling te vinden in de artikelen 34 lid 1 en 35 lid 3 van de verordening. Wijst de conceptuitvoeringswet de gerechtsdeurwaarder aan als tenuitvoerleggingsinstantie, dan is hij rechtstreeks uit de verordening bevoegd de tenuitvoerlegging op verzoek van de schuldenaar of partijen te beëindigen; een werkwijze die niemand schaadt, integendeel: partijen wordt een gang naar de rechter bespaart en de rechter wordt op zijn beurt niet nodeloos belast.

<u>Artikel 6</u>

6.1Artikel 6 van de conceptuitvoeringswet spreekt van "het hoger beroep (...) en de rechtsmiddelen (die) worden *ingediend* (...)." De KBvG is van mening dat hier – mede in lijn met p. 8 van de memorie van toelichting – beter kan worden gesproken van 'ingesteld'.

6.2Ter motivering van de algehele verplichte procesvertegenwoordiging, behalve bij het vragen van het bevel, verwijst de memorie van toelichting op p. 17 naar artikel 362 jo. artikel 278 Rv. In één adem noemt zij het instellen van hoger beroep en het vorderen van opheffing van het beslag. De genoemde artikelen betreffen de verzoekschriftprocedure. Voor de praktijk kan artikel 438 Rv echter wel eens van grotere betekenis zijn. Dat in de daar bedoelde dagvaardings- of vorderingsprocedure procesvertegenwoordiging verplicht blijft, is een anachronisme.

Artikel 7

7.1 Artikel 7 van de conceptuitvoeringswet geeft uitvoering aan artikel 25 van de verordening waarin regels worden gegeven inzake de bankverklaring. Het artikel regelt in aanvulling op de verordening wat de bank en de gerechtsdeurwaarder ter zake doen. Juist hier blijkt dat tenuitvoerlegging en uitvoering door elkaar heen lopen. De taak van de bank raakt aan die van de gerechtsdeurwaarder.

7.2 Het lijkt zaak eerst kort stil te staan bij de vraag wat nu in Nederland precies tenuitvoerlegging is en wat uitvoering, indachtig het 'Leitmotiv' dat tenuitvoerlegging en uitvoering zijn geënt op de in de lidstaat van tenuitvoerlegging bestaande methoden en structuren voor de tenuitvoerlegging en uitvoering van gelijkwaardige nationale bevelen. In Nederland moet dan natuurlijk worden gedacht aan het verlof van de voorzieningenrechter ex artikel 700 Rv en, wat het gebruik daarvan betreft, onder meer aan de eerder genoemde artikelen 702 en 720 Rv. Krachtens het eerste van deze beide is artikel 475 Rv van toepassing. Dat maakt dat de kern van het derdenbeslag steeds ligt in het bevel aan de derde het verschuldigde onder zich te houden.

Toepassing in Nederland van artikel 23 lid 1 van de verordening houdt in dat de voorzieningenrechter het door hem uitgevaardigde Europees beslagbevel ter beschikking van de schuldeiser stelt en dat deze de gerechtsdeurwaarder verzoekt dit ten uitvoer te leggen. Dit is het gevolg van het Leitmotiv, de bewoordingen van dit artikellid en de onmiskenbare realiteit dat het in Nederland tot de taak van de schuldeiser en niet tot die van de rechter behoort om de tenuitvoerleggingsprocedure in te leiden. Het verzoek van de schuldeiser aan de gerechtsdeurwaarder heeft de imperatieve kracht die artikel 11 Gdw eraan geeft.

De bewaring of 'preservation' vloeit in Nederland voort uit het uit kracht van het rechterlijk bevel tot conservatoir beslag door de gerechtsdeurwaarder onder de bank gelegde conservatoire beslag. Het bevel legitimeert de gerechtsdeurwaarder zoals het verlof hem legitimeert.

Bij zijn beslagexploot, dat hij redigeert met inachtneming van de verordening, betekent de gerechtsdeurwaarder het bevel, legt hij het beslag en doet hij de bank bevel het verschuldigde onder zich te houden. Dit laatste bevel is de opdracht als bedoeld in artikel 24 lid 1 van de verordening, dat luidt:

> "Aan het bevel tot conservatoir beslag wordt door de bank na ontvangst van het bevel of, indien het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging daarin voorziet, van een overeenkomstige daartoe strekkende opdracht onverwijld uitvoering gegeven."

Dit uitvoering geven geschiedt op een wijze die kenmerkend is voor het Europees beslagbevel, namelijk overeenkomstig artikel 24 lid 2 tot en met 8 van de verordening. In aansluiting daarop doet de bank verklaring overeenkomstig het eerste lid van artikel 25 van de verordening.

7.3 Bijzonder onpraktisch is het in de ogen van de KBvG dat de bank de verklaring, behalve aan de schuldeiser, aan de voorzieningenrechter toestuurt, alsof de rechter zich niet beter op

rechtspraak kan toeleggen. De verordening luidt evenwel zoals zij luidt. De toezending geschiedt rechtstreeks van bank naar schuldeiser en gerecht als het bevel in de lidstaat van tenuitvoerlegging is uitgevaardigd. Is het bevel in een andere lidstaat dan die van de tenuitvoerlegging uitgevaardigd, dan stuurt de bank de verklaring naar de bevoegde instantie, in Nederland dus de gerechtsdeurwaarder. Hij zorgt voor doorzending aan de schuldeiser en het gerecht dat het bevel uitvaardigde. Eén en ander is geregeld in artikel 25 lid 2 respectievelijk lid 3 van de verordening.

Zo gezien bevat artikel 7 lid 1 van de conceptuitvoeringswet niets dat de verordening zelf niet reeds regelt, maar roept het tweede lid verwondering op. Daar staat immers dat de verklaring in gevallen als bedoeld in artikel 25 lid 2 van de verordening wordt toegezonden aan de gerechtsdeurwaarder die het beslag heeft gelegd. De memorie van toelichting persisteert daarbij in de toelichting op dit artikel; p. 17 onderaan. Er hoeft geen bedenking tegenover te bestaan, ware het niet dat het strijdt met de letter van de verordening.

7.4 De volharding bij dit patroon is ook te vinden op p. 6 van de memorie van toelichting. Het daar geschetste beeld van de tenuitvoerlegging verbaast. In de voorgestelde casus waarin gerecht en bank zich in dezelfde lidstaat bevinden – stel voor Nederland: voorzieningenrechter en ABN AMRO Bank – stuurt de voorzieningenrechter het Europees beslagbevel overeenkomstig Nederlands recht naar de bank. Het nationale recht kent evenwel geen beslagleggende rechter. De KBvG veronderstelt dat hier een misverstand in het spel is.

7.5 Tevens is het verderop op p. 6 van de memorie van toelichting gegeven voorbeeld niet volledig. Indien het gerecht en de bank zich in verschillende lidstaten bevinden, dan is het niet vanzelfsprekend dat het gerecht het bevel tot conservatoir beslag aan de bevoegde instantie in de andere lidstaat toezendt. Het hangt er namelijk vanaf of het volgens het recht van de lidstaat van herkomst tot de taak van de rechter dan wel die van de schuldeiser behoort de tenuitvoerleggingsprocedure in te leiden (vlg. art. 23 lid 3 tweede volzin van de verordening).

<u>Artikel 8</u>

8. Geen opmerkingen.

<u>Artikel 9</u>

9. Geen opmerkingen.

<u>Artikel 10</u>

10.1 In artikel 10 van de conceptuitvoeringswet is vastgesteld dat – overeenkomstig het bepaalde in artikel 44 van de verordening – voor een Europees beslagbevel dezelfde kosten worden gerekend als voor een nationaal conservatoir beslag. De conceptuitvoeringswet wil dit bereiken door aan te sluiten bij artikel 2 van het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders (hierna: Btag). Het Btag regelt op basis van de Gdw en het Rv welke kosten ter zake van ambtshandelingen van gerechtsdeurwaarders:

1) de rechter mag betrekken in de veroordeling van de in het ongelijk gestelde partij (vlg. art. 240 Rv);
2) bij de tenuitvoerlegging ten laste van de geëxecuteerde mogen worden gebracht (vlg. art. 434a Rv).

Het hiermee gegeven schuldenaarstarief limiteert ook de bedragen die de gerechtsdeurwaarder bij wijze van voorschot van zijn opdrachtgever mag vragen voor het verrichten van de ambtshandeling. In het geval van de tenuitvoerlegging van een Europees beslagbevel gaat het om de kosten die de gerechtsdeurwaarder mag rekenen aan de schuldeiser. Het Btag bindt de gerechtsdeurwaarder echter niet tegenover de schuldeiser. De wetgever heeft gewild dat de markt bepaalt wat de gerechtsdeurwaarder zijn opdrachtgever in rekening brengt, anders gezegd: in de relatie tussen die twee wordt de prijs van het ambtswerk bij overeenkomst vastgesteld. In het grensoverschrijdende rechtsverkeer waarin de verordening voorziet, kan dat lastig zijn. De KBvG heeft er uit praktische overweging begrip voor wanneer het schuldenaarstarief van het Btag in het kader van de uitvoering van de verordening dient als dwingend voorgeschreven tarief voor de vergoeding die de gerechtsdeurwaarder aan de schuldeiser in rekening mag brengen. Uit de tekst van de memorie van toelichting moet dan echter wel duidelijk naar voren komen dat op dit punt een uitzondering op het beginsel van het Btag wordt gemaakt en waarom die uitzondering in dit geval gerechtvaardigd is.

10.2 Voor de kosten die een gerechtsdeurwaarder voor een Europees beslagbevel mag rekenen, wordt in deze benadering aansluiting gezocht bij artikel 2 van het Btag. Het Btag gaat echter verder. Het bevat ook regels met betrekking tot de verschotten, dat zijn de onkosten die de gerechtsdeurwaarder bij de verrichting van een ambtshandeling betaalt en nadien doorbelast aan zijn opdrachtgever. Die verschotten komen in het Btag ter sprake met het oog op de toepassing van de artikelen 240 Rv en 434a Rv. Het Btag voorziet voorts in een tariefdifferentiatie op basis van de omzetbelastingplichtigheid van de uiteindelijke opdrachtgever (lees: de schuldeiser), en een uitwerking van de voorschotregeling van artikel 11 aanhef en sub b Gdw, waarover meer onder 10.5. Ook de zojuist bedoelde differentiatie is uitsluitend van betekenis in de betrekking tussen de schuldeiser en de schuldenaar, meer precies: bij de afwenteling van de kosten onder hetzij artikel 240 Rv, hetzij artikel 434a Rv. Er mag geen misverstand over bestaan dat gerechtsdeurwaarders ondanks de aansluiting bij het Btag bij de tenuitvoerlegging van een Europees beslagbevel in alle gevallen ook hun verschotten aan de schuldeiser in rekening mogen brengen en dat zij hun kosten – net als bij een nationaal conservatoir beslag – vermeerderen met omzetbelasting. In de wettekst of ten minste in de memorie van toelichting zou dit uitdrukkelijk moeten worden vermeld. Hetzelfde geldt voor het recht van de gerechtsdeurwaarder een overeenkomstig het Btag berekend voorschot te verlangen alvorens hij het Europees beslagbevel ten uitvoer legt.

10.3 De opmerkingen die onder 10.1 zijn gemaakt in relatie tot de tenuitvoerlegging van het Europees beslagbevel gelden ook voor de gerechtsdeurwaarder als informatie-instantie, met dien verstande dat voor schuldeiser dan gerecht moet worden gelezen. Het verdient opmerking dat het zeker in de Nederlandse rechtspraktijk ongebruikelijk is dat de rechter zich rechtstreeks tot de gerechtsdeurwaarder wendt en daarmee diens opdrachtgever wordt, ook in die zin dat hij de rekening van de gerechtsdeurwaarder ter zake van diens informatiewerkzaamheden zal hebben te voldoen.

10.4 Het nationale recht kent niet de mogelijkheid om rekeninginformatie op te vragen. In het Btag is thans dan ook geen tarief opgenomen voor het verstrekken van rekeninginformatie als bedoeld in artikel 14 van de verordening. De KBvG onderschrijft de in de conceptuitvoeringswet gemaakte keuze om in het Btag een tarief op te nemen voor de werkzaamheden die de gerechtsdeurwaarder moet verrichten voor het verkrijgen en verstrekken van rekeninginformatie. De precieze aard en intensiteit van de werkzaamheden zal pas duidelijk worden als de verordening in de praktijk wordt toegepast. Het opnemen van een tarief in het Btag heeft als bijkomend voordeel dat – in het geval daartoe aanleiding bestaat – het tarief eenvoudig kan worden aangepast. Het is immers minder tijdrovend om een algemene maatregel van bestuur aan te passen dan een wet in formele zin. Bovendien bevat het Btag ook regels met betrekking tot de verschotten, zodat de gerechtsdeurwaarder de onkosten die hij maakt voor het verkrijgen en verstrekken van rekeninginformatie in rekening kan brengen. Daarmee zou de grootste onzekerheid kunnen worden weggenomen.

10.5 De werkzaamheden die de gerechtsdeurwaarder als informatie-instantie moet verrichten, zijn in die zin onzeker dat het niet op voorhand vaststaat dat het hem zal lukken om de gevraagde rekeninginformatie te achterhalen. Nederland beschikt in tegenstelling tot sommige andere landen niet over voor derden toegankelijke registers waarin informatie als deze wordt bijgehouden. De slagingskans zal nochtans het grootst zijn als de schuldeiser in zijn verzoek al een bepaalde bank heeft genoemd. In andere gevallen is het niet ondenkbeeldig – zeker als het bevragen van de vijf grootste banken geen 'match' oplevert – dat zijn werkzaamheden niet het gewenste resultaat opleveren. Het uitblijven van resultaat is doorgaans niet bevorderlijk voor de betalingsbereidheid. Gerechtsdeurwaarders hebben nu al bij succesvol verrichte werkzaamheden op grond van een Europese verordening, waarbij de Betekeningsverordening het meest pregnante voorbeeld is, te maken met een substantieel percentage onbetaalde rekeningen. De aansluiting bij het Btag brengt in de ogen van de KBvG met zich mee dat gerechtsdeurwaarders – in lijn met artikel 12 van het Btag – bij wijze van zekerheidsstelling een voorschot kunnen vragen voor de door hen als informatie-instantie te verrichten werkzaamheden. Indien gerechten alleen een verzoek in behandeling nemen als een eiser zijn griffierechten heeft betaald, kan uit deze kosten een voorschot aan de gerechtsdeurwaarder worden betaald. Mocht het voorgaande toch niet het geval zijn, dan zou de Nederlandse overheid garant moeten staan voor onbetaalde rekeningen. Het economisch risico van Europese idealen mag niet bij individuele gerechtsdeurwaarders worden neergelegd.

<u>Artikel 11</u>

11 Artikel 11 van de conceptuitvoeringswet spreekt van de regels "inzake de *verzoekprocedure*." Daarmee wordt vooruitlopend op de invoering van de uit het programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak (hierna: KEI) voortvloeiende wetgeving al niet meer gesproken van verzoekschriftprocedure maar van verzoekprocedure. De KEI-wetgeving is echter nog niet in werking getreden.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Artikel 12

12 Geen opmerkingen.

Artikel 13

13 Geen opmerkingen.

Wanneer u dat nuttig en nodig acht, zijn wij graag tot nader overleg bereid.

Hoogachtend,
Het bestuur van de KBvG
Namens deze,

i.o.

mr. O.M. Jans
Portefeuillehouder Ambtsuitoefening

KBvG
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
Prinses Margrietplantsoen 49, 2595 BR Den Haag

NEDERLAND 1 NEDERLAND
's-GRAVENHAGE
202

[redacted]

Gezien scankamer
V&J
03 AUG. 2015

FMHaaglanden
03 AUG. 2015
Ontvangen